

Nuläget på elmarknaden

Februari 2023

Publicerad 2023-03-07

Nuläget på elmarknaden

Varje månad sammanfattar Energimyndigheten läget på elmarknaden och beskriver de fundamentala faktorer som bestämmer utvecklingen av elpriset.

www.energimyndigheten.se

Innehåll

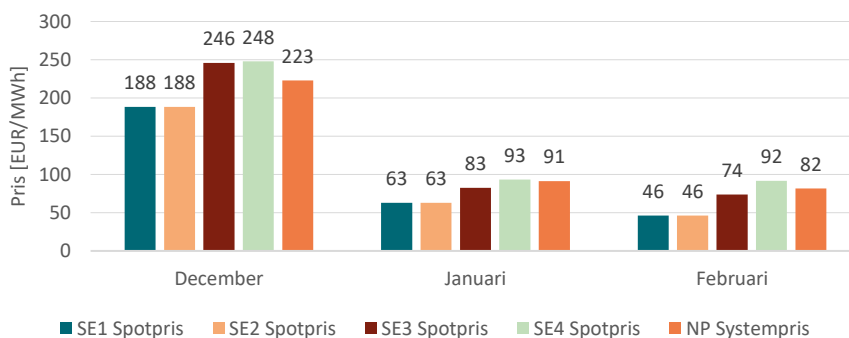
Sammanfattning	5
1 Elpriser	9
1.1 Spotpriser	9
1.2 Prispåverkande faktorer	13
1.3 Terminspriser	29
2 Slutkundspriser	30

Sammanfattning

Det genomsnittliga priset för SE3 var 74 EUR/MWh under februari, en minskning med 9 EUR/MWh jämfört med januari och i elområde 4 minskade priset med 1 EUR/MWh till 92 EUR/MWh. I norra Sverige blev priset för februari 46 EUR/MWh vilket är en minskning med 17 EUR/MWh sedan januari. Prisskillnaderna mellan norra och södra Sverige var högre under februari med till exempel 46 EUR/MWh skillnad mellan SE1 och SE4. Systempriset för januari var 82 EUR/MWh vilket är 9 EUR/MWh lägre än under januari. Sammantaget förklaras det lägre månadspriset på el under februari i jämfört med prisnivån under januari med fortsatt milda temperaturer som gav en lägre elanvändning jämfört med januari, förbättrad hydrologisk balans och god produktion med vindkraft. Detta tillsammans med sjunkande priser på framförallt naturgas men även på kol samt stabila lagernivåer har pressat elpriserna nedåt.

Figur 1 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i december 2022-februari 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Några prispåverkande faktorer utvecklas kort nedan:

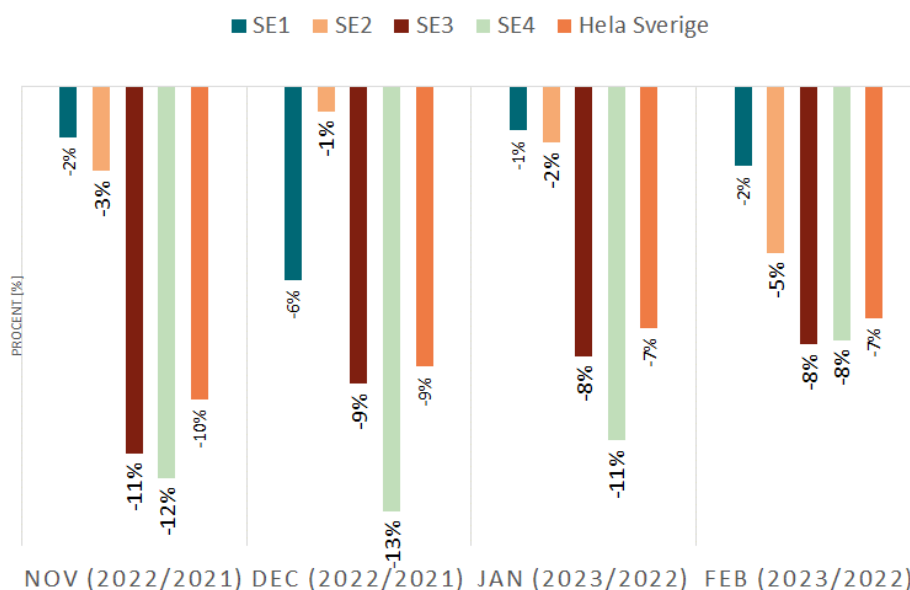
- **Lägre pris på naturgas och kol och något högre pris på utsläppsrätter:** Månadsmedelpriset för februari på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är 53 EUR/MWh (-11 EUR/MWh från januari). För kol blev priset 137 USD/ton (-28 EUR/ton) och för utsläppsrätter 95 EUR/ton (+12 EUR/ton). Särskilt höga priser på naturgas och utsläppsrätter utgör en viktig drivkraft till högre elpriser i både Tyskland och Norden. Dessa påverkar den kortsiktiga marginalkostnaden (rörliga kostnaden) i fossilbaserade kraftverk. Till följd av att naturgaspriset var lägre under februari har också kostnaden att producera el i gaseldade kraftverk minskat. Kostnaden att producera el i kolkraftverk var oförändrad då priset på kol sjönk och utsläppsrätter ökade. Hur elpriset påverkas beror också på hur många timmar respektive

kraftverkstyp är marginalprissättande. I och med att uppvärmningsperioden pågår så är också elbehovet högre. Då blir i regel också naturgas prissättande fler timmar än under sommaren.

- **Hydrologi:** Den hydrologiska balansen i Norden förbättrades under januari och uppgick till -5 TWh i slutet av februari, 3 TWh högre än i slutet på januari. Magasinfyllnaden i Sverige är 6 procentenheter lägre än det normala för årstiden medan motsvarande siffra för Norge ligger nära normalen.
- **Elproduktion:** På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 37,1 TWh under januari vilket var 3,2 TWh lägre än föregående månad. Vindkraftsproduktionen minskade med 1,2 TWh. För svensk del uppgick elproduktionen till 14,5 TWh vilket var 1,2 TWh lägre än föregående månad.
- **Elefterfrågan:** Elanvändningen för Nord Pool-området (exkl. Baltikum) minskade i februari jämfört med föregående månad och uppgick till 33,4 TWh. Elanvändningen minskade i samtliga elområden i Sverige i februari jämfört med januari.
- **Ekonomi:** Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos (december 2022) att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur 2023 med negativ tillväxt.

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät så minskade den *faktiska* elanvändningen i januari 2023 med 7 procent jämfört med januari 2022 i Sverige som helhet. Den *temperaturkorrigerad* minskningen var också 7 procent enligt Svenska kraftnäts beräkningar. Med andra ord var det ingen större skillnad på utomhustemperaturen mellan åren. Minskningen av den *faktiska* elanvändningen var också störst i SE3 (8 procent) och SE4 (11 procent) där priserna är som högst och där flest kunder har någon form av rörligt elhandelsavtal. I SE1 och SE2 uppgick minskningen till 1 procent respektive 2 procent.

Figur 2 Förändring av den faktiska elanvändningen jämfört med föregående år

Källa: eSett (Svenska kraftnät)¹ Not: preliminär data för delar av februari 2023

För februari 2023, där det än så länge enbart finns preliminära data, så var minskningen av den faktiska användningen 7 procent jämfört med februari 2022 för Sverige som helhet. Samma trend att elanvändningen i SE3 och SE4 minskar mest har fortsatt. Dock är minskningarna i februari inte lika stora jämfört med de senaste månaderna i SE4. I SE1, SE2 och SE4 var spotpriserna högre i februari 2023 jämfört med februari 2022 medan de låg på samma nivå för SE3. Februari 2023 var något kallare (men inte så stor skillnad) jämfört med samma månad föregående år vilket innebär att behovet av el för uppvärmning var något högre. Svenska kraftnät publicerar temperaturkorrigerade analyser av elanvändningen här [Elstatistik | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#) när den definitiva statistiken har kommit. De brukar normalt komma i mitten av månaden.

Utbetalningen av det elprisstöd som gäller för privatpersoner och för den el som använts mellan 1 oktober 2021–30 september 2022 pågår. Försäkringskassan bedömer att de är utbetalda senast den 7 mars.² För typkunden villa med elvärme med en användning på 20 000 kWh på ett år blir det en utbetalning på 10 000 kr i SE3 och 15 800 kr i SE4. Den del av stödet som rör näringsidkare och juridiska personer kommer att hanteras av Skatteverket och ambitionen är att ansökningar ska kunna påbörjas från 30 maj 2023 givet att EU-kommissionen godkänner ansökan.³ Energimyndigheten har fått uppdraget att hantera stödet för elintensiva företag och ansökningar öppnade den 6 mars och går att söka till den 17

¹ eSett

² [Utbetalning av elstöd - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

³ [Regeringen presenterar nya detaljer om elstödet till företag - Regeringen.se](#)

april.⁴ Ytterligare ett elstöd som gäller för november och december har godkänts av Energimarknadsinspektionen den 3 februari. Regeringen ska nu ta fram en förordning samt besluta vilken myndighet som ska betala ut detta stöd.⁵

Europeiska rådet har enats om krisåtgärder för att sänka energipriserna, bland annat genom ett frivilligt minskningsmål på 10 procent av bruttoförbrukningen av el, ett minskningsmål på 5 procent av elförbrukningen under höglasstimmarna samt vinsttak för inframarginell elproduktion.⁶ Ett förslag på att införa vinsttak genom en tillfällig skatt på överintäkter mellan 1 mars och 30 juni 2023 har nu godkänts av riksdagen.⁷ Svenska kraftnät arbetar med 5-procentsmålet och har fastställt vilka timmar⁸ det handlar om för perioden 1 december 2022 till 31 mars 2023 samt påbörjat upphandling⁹ av förbrukningsminskning. Timmarna som gäller är vardagar klockan 08.00–10.59 och 16.00–18.59. Energimyndigheten har fått i uppdrag att följa upp 10-procentsmålet¹⁰.

Risken för effektbrist har nu, enligt Svenska kraftnäts bedömning¹¹, gått från reell till låg då energisituationen i Europa förbättrats vilket förbättrat möjligheten till import från direkt anslutna grannländer samt att elanvändningen minskat under topplasttimmarna. Skulle förutsättningarna ändras kan bedömningen komma att ändras. Plötsliga bortfall av produktion eller import kan snabbt minska marginalerna i kraftsystemet. Vid sådana händelser kan effektreserven (562 MW Karlshamnsverket¹²) behöva aktiveras för att undvika kapacitetsknapphet.¹³

Energimarknadsinspektionen tar fram veckovisa rapporter om elmarknaden och de publiceras här: [Läget på elmarknaden - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#).

---

⁴ [Elkostnadsstöd för elintensiva företag \(energimyndigheten.se\)](#)

⁵ [Frågor och svar om elstöd till hushåll - Regeringen.se](#)

⁶ [Rådet enas om krisåtgärder för att sänka energipriserna - Consilium \(europa.eu\)](#)

⁷ [Ny skatt på överintäkter från el från 1 mars | Skatteverket](#)

⁸ [Timmarna där förbrukningen är högst i vinter | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

⁹ [Upphandling av förbrukningsminskning under höglasstimmarna | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

¹⁰ [Uppföljning av elanvändning \(energimyndigheten.se\)](#)

¹¹ [Elförsörjningen och omvärldsläget | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

¹² [Effektreserv | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

¹³ Effektreserven är tillgänglig från den 16 november till och med den 15 mars g för situationer där efterfrågan på el inte kan tillmötesgåas med inhemsk elproduktion eller import.

1 Elpriser

Den svenska elmarknaden avreglerades den 1 januari 1996 vilket innebar att konkurrens infördes i handel och produktion av el. Nätverksamheten utgörs dock av ett reglerat monopol. Elpriset styrs av utbud och efterfrågan och fastställs timme för timme för nästkommande dygn på Nord Pools spotmarknad. Förutom Sverige ingår Norge, Finland, Danmark samt de baltiska länderna i Nord Pool-området. Jämviktspriset motsvaras av den kortsiktiga marginalkostnaden för den dyraste produktionsenheten som krävs för att möta efterfrågan under en specifik timme inom Nord Pool-området¹⁴. Prisskillnader kan dock uppstå mellan olika elområden då det finns bristande överföringskapacitet vilket innebär att marknaden måste delas. I det fall sätts dels ett pris för varje delområde, dels ett systempris som skulle gälla om inga begränsningar i överföringen fanns. Nyinvesteringar sker då elpriset (kortsiktig marginalkostnad) motsvarar den långsiktiga marginalkostnaden (inklusive kapitalkostnader) för den billigaste teknologin.

1.1 Spotpriser

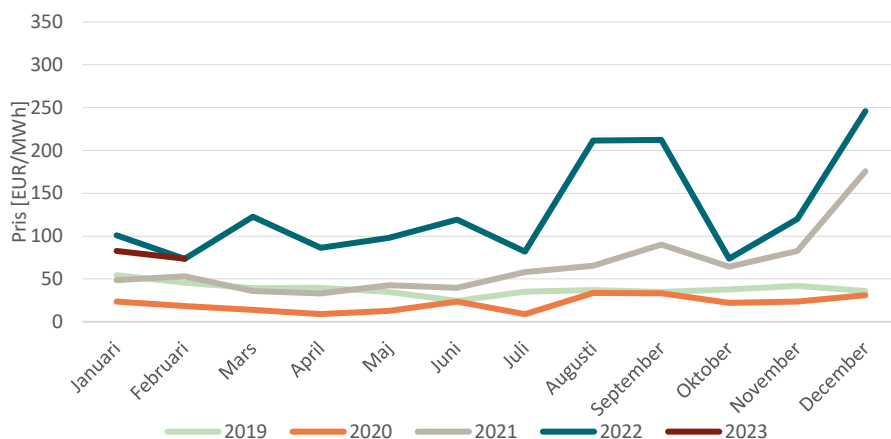
Under februari är det genomsnittliga priset 74 EUR/MWh i SE3 vilket är lägre än priset under januari då det var 83 EUR/MWh. Utifrån Figur 3 nedan kan det ses att månadsmedelpriset för februari i SE3 ändå är det näst högsta pris SE3 haft då det är något högre än under februari 2021. I SE4 var priset 1,6 EUR/MWh lägre än under januari då det var 92 EUR/MWh i februari, vilket är det högsta februaripriset någonsin. Månadsmedelpriset i SE 1 och 2 var 46 EUR/MWh, vilket är något högre än februaripriset under 2019 och därmed det högsta någonsin. Det är dock endast delar av norra Norge som haft lägre priser under Februari

Februari har varit mild med lägre elanvändning än föregående månad, god vindkraftsproduktion och förbättrad hydrologisk balansen i det nordiska systemet vilket pressat priserna nedåt. Samtidigt har priserna på både naturgas och kol sjunkit vilket också har pressat ner priserna på kontinenten.

---

¹⁴ Det kan också vara efterfrågeflexibilitet som är prissättande vissa timmar.

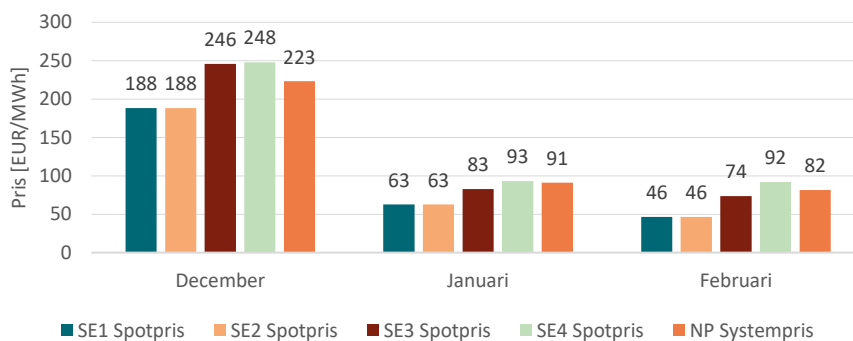
Figur 3 Månadsmedelpris spot i SE3 fram till februari 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

De genomsnittliga månadspriserna har minskat i samtliga elområden under februari. Jämfört med januari så är priserna 26 procent lägre i norra Sverige och 11 respektive 2 procent lägre i SE3 och SE4. Prisskillnaderna mellan norra och södra Sverige var större under februari med till exempel 45 EUR/MWh skillnad mellan SE1 och SE4 jämfört med 30 EUR/MWh i januari. Systempriset för februari var 82 EUR/MWh vilket är 11 procent lägre än under januari.

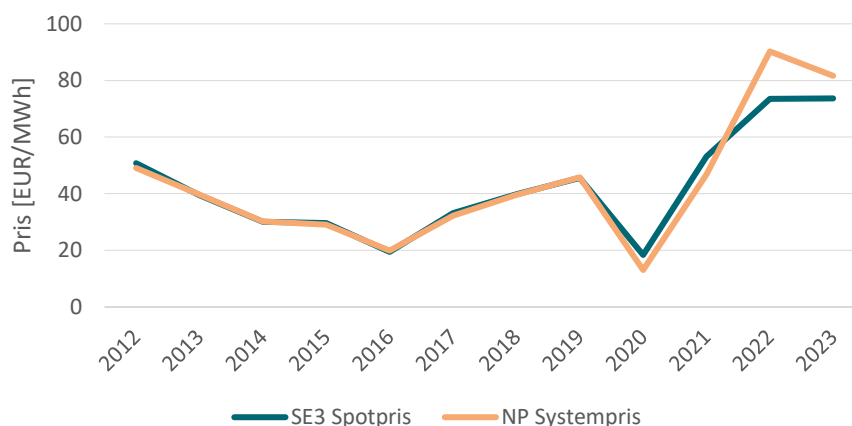
Figur 4 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i december 2022-februari 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Spotpriset för februari i SE3 har följt systempriset under perioden 2012 till 2021. I februari 2023 är månadsmedelpriset i SE3 8 EUR/MWh lägre än systempriset.

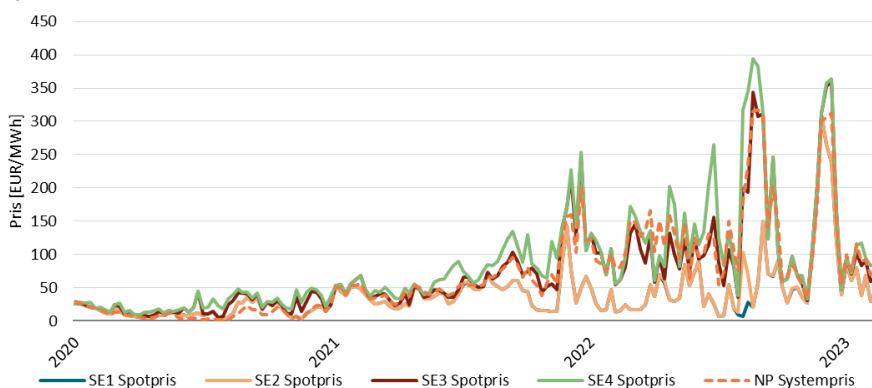
Figur 5 Månadsmedelpris spot för februari för SE3 och systempriset, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Under veckorna 5–8 uppnådde elpriserna, definierat som veckomedelvärde, sin högsta nivå under vecka 5 för samtliga elområden i Sverige. Då var spotpriset 68 EUR/MWh i de norra områdena samtidigt som priserna nådde 90 respektive 95 EUR/MWh i SE3 och 4. Även systempriset nådde högsta priset under samma vecka då det var 92 EUR/MWh.

Figur 6 Veckopriser fram till vecka 8 2023, EUR/MWh

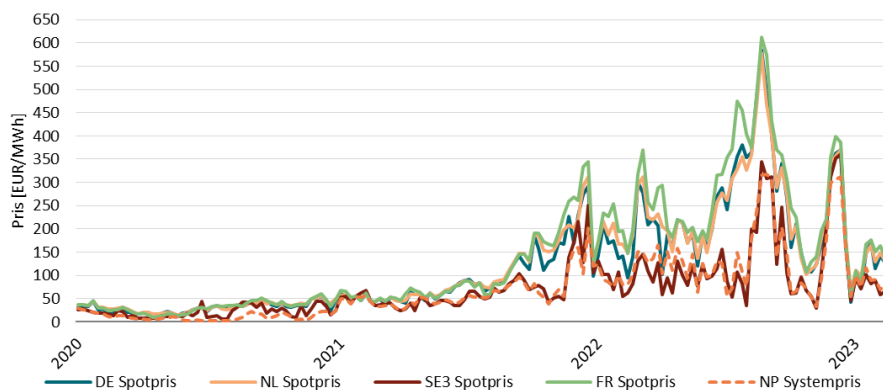

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 7 nedan redovisas genomsnittligt veckospotpriset för Nord Pool (system), SE3 samt några utvalda europeiska länder. Det högsta veckopriset under veckorna 5–8 i Frankrike noteras vecka 6 då det uppgick till 163 EUR/MWh. Tyskland och Nederländerna hade det högsta veckopriset under samma vecka då det var 143 respektive 150 EUR/MWh. Priset i SE3 var då 59 EUR/MWh.

Det kan ses att prisnivån typiskt sett har varit högre på kontinenten, speciellt sedan hösten 2021 då priserna på naturgas började stiga men även under större delen av 2022 och inledningen av 2023.

Figur 7 Spotpriser per vecka för systempriset, elområde 3 samt i Tyskland, Nederländerna och Frankrike fram till vecka 8 2023, EUR/MWh

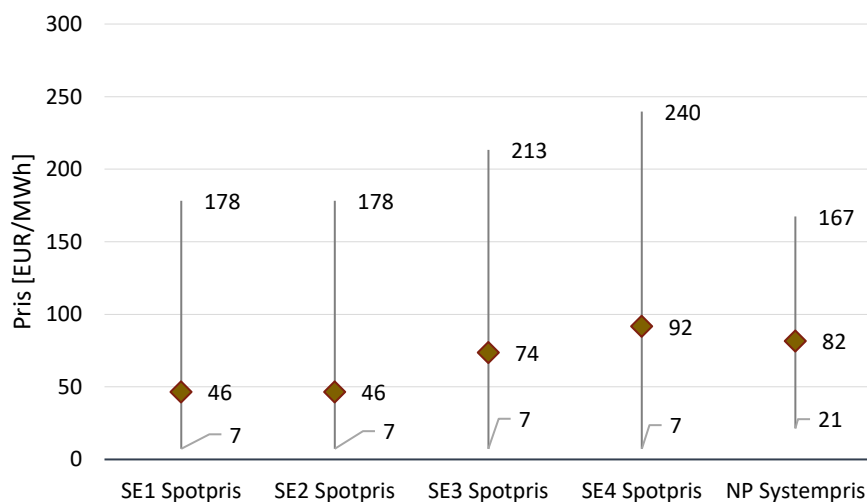

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Det högsta timpriset under februari för elområden 3 uppgick till 213 EUR/MWh den 6 februari kl. 8–9. I elområde 4 var priset som högst 240 EUR/MWh den 7 februari kl. 18–19. För elområde 1 och 2 blev högsta timpriset 178 EUR/MWh den 21 februari kl. 18–19 och då var priset samma i hela Sverige. Systempriset var som högst 167 EUR/MWh.

Det lägsta priset i samtliga elområden var 7 EUR/MWh och inträffade under natten den 9 februari kl. 03–04. Priser redovisas i Figur 8 nedan.

Figur 8 Högsta-, lägsta- och medeltimpris i SE1–SE4 samt för systempriset, februari, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Sammantaget förklaras det lägre månadspriset på el under februari i jämfört med prisnivån under januari med milda temperaturer och lägre elanvändning, förbättrad hydrologisk balans och god produktion med vindkraft. Detta tillsammans med sjunkande priser på både naturgas och kol och stabila lagernivåer har pressat elpriserna nedåt på kontinenten.

I och med att uppvärmningsperioden pågår så är elbehovet högre nu än under sommaren. Då blir i regel också naturgas prissättande fler timmar än under sommaren. Detta och fler faktorer utvecklas mer under avsnittet Prispåverkande faktorer.

1.2 Prispåverkande faktorer

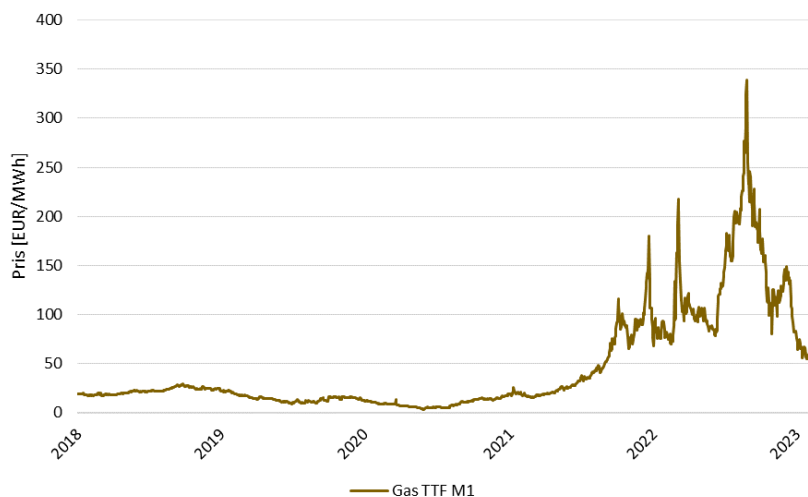
1.2.1 Bränslepriser och CO2-priser

Utvecklingen av de fossila bränslepriserna i form av kol, naturgas samt utsläppsrättspriserna är av stor betydelse för elmarknaden eftersom de påverkar de rörliga kostnaderna i fossilbränslebaserade kraftverk. Mer information om de globala energimarknaderna finns i Energimyndighetens marknadsbrev [De globala energimarknaderna \(energimyndigheten.se\)](https://www.energi.se/om-energi/om-energi/om-energi/marknadsbrev).

Priserna (månadsmedel) på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sjunkit till 53 EUR/MWh under februari från att varit 64 EUR/MWh under januari för TTF M1 (leverans nästa månad). Februari inleddes med det högsta dagspriset för motsvarande kontrakt och handlades då för 60 EUR/MWh den 1 februari. Under månaden sjönk sedan priset för att den 28 februari nå det lägsta priset 47 EUR/MWh.

Uppvärmningssäsongen pågår men det milda vädret tillsammans med krav på minskad förbrukning och lagernivåer har lett till en gynnsam situation som pressat priserna nedåt.

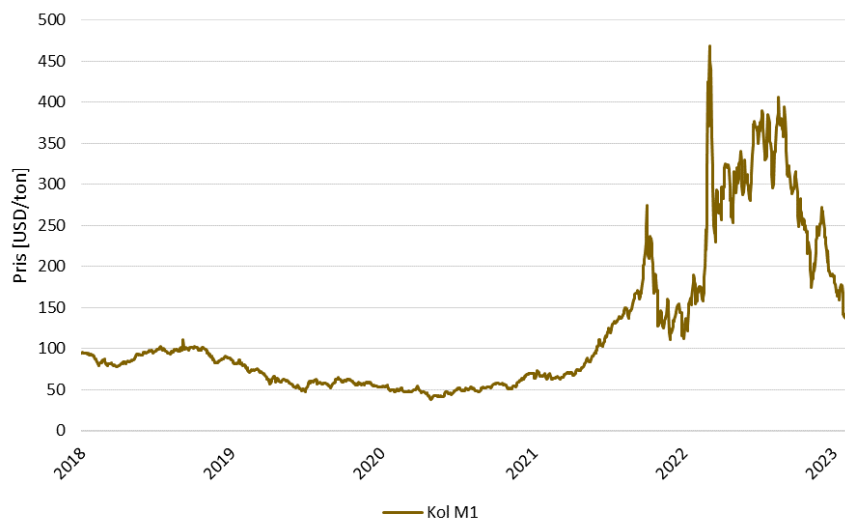
Figur 9 Gaspriser TTF leverans nästa månad, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Det månadsgenomsnittliga priset på kol var 137 USD/ton under februari vilket är 28 USD/ton lägre än föregående månad. Den 9 februari var dagspriset 121 USD/ton vilket blev månadens lägsta notering. Därefter steg priset för att den 24 februari nå 156 USD/ton vilket blev månadens högsta notering. Priserna på kol följer i stort naturgaspriserna.

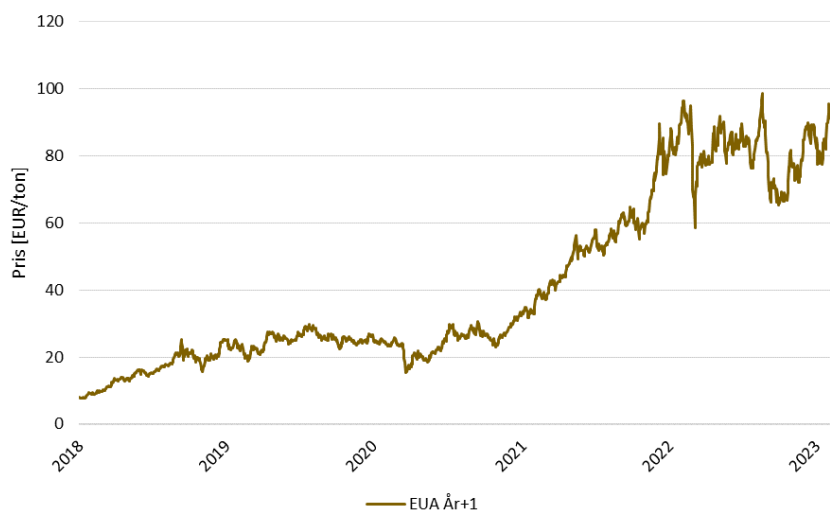
Figur 10 Kolpriser API2 leverans nästa månad, USD/ton

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Utsläppsrättspriset för nästkommande år (månadsmedel) är 95 EUR/ton under februari och 12 EUR/ton högre än under januari. Lägsta dagspriset var 90 EUR/ton den 8 februari. Därefter steg priset för att nå det högsta priset 100 EUR/ton den 27 februari.

Figur 11 EU ETS, EUR/ton

Källa: SKM Market Predictor (Nord Pool, Close)

I jämförelse med januari har de genomsnittliga månadspriserna på naturgas och kol sjunkit medan priset på utsläppsrätter är högre under februari.

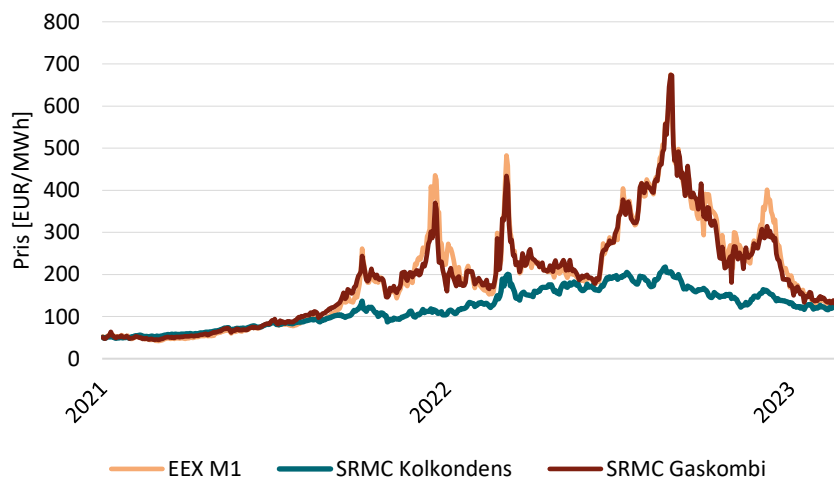
1.2.2 Kortsiktig marginalkostnad och elpriser i Tyskland

I ett termiskt system som exempelvis Tyskland påverkar fossila bränslepriser samt priserna på utsläppsrätter den kortsiktiga

marginalkostnaden (rörliga kostnaden) i fossilbaserade kraftverk. Detta påverkar elpriserna eftersom kol- och naturgasbaserade kraftverk är prissättande för många timmar. Under de timmar då Norden importerar från exempelvis kontinenten kan därmed termiska kraftverk bli prissättande, via import, på den nordiska elmarknaden. Figur 12 redovisar den kortsiktiga marginalkostnaden för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX (Tyskland). Det kan ses att det tyska frontmånadspriset på el relativt väl följer den kortsiktiga marginalkostnaden för gaskombi baserat på frontmånadskontraktet för naturgas. Sammantaget har stärkta fossilbränslepriser, speciellt naturgas, och stärkta utsläppspriser utgjort en viktig drivkraft till de högre elpriserna sedan hösten 2021 i både Tyskland och Norden.

För februari sjönk den genomsnittliga kortsiktiga marginalkostnaden för gaskombi och kolkondens i jämförelse med januari. För gaskombi är kostnaden 135 EUR/MWh under februari vilket är en minskning med 17 EUR/MWh från föregående månad. För kolkondens är kostnaden samma som under januari på 124 EUR/MWh. Kostnaden följer prisutvecklingen på de genomsnittliga månadspriserna för kol och naturgas som också sjönk men påverkas även av priset på utsläppsrätter som steg under februari.

Figur 12 Kortsiktig marginalkostnad för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX, EUR/MWh

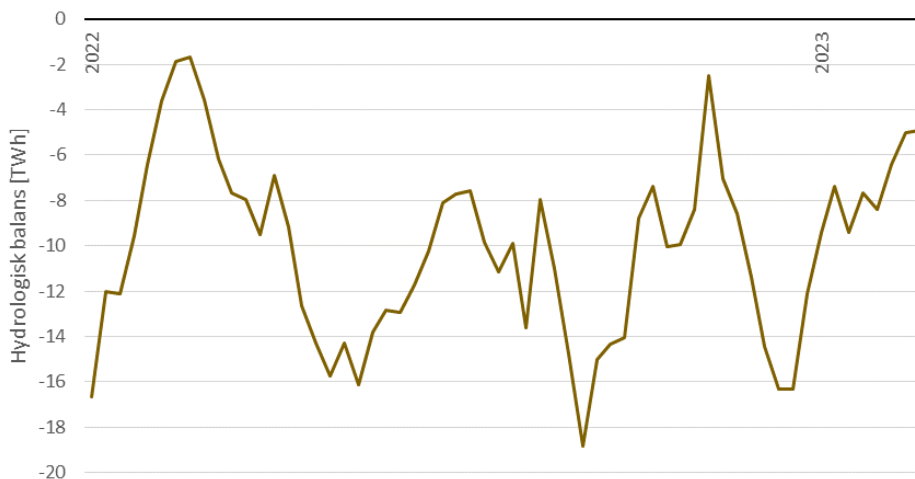
Källa: Energimyndighetens beräkningar baserade på data från SKM Market Predictor

Not: Energimyndigheten har antagit en effektivitet (HHV) på 42 procent för kolkondens samt 53 procent för gaskombi. Bränsleoberoende rörlig kostnad har antagits uppgå till 3,9 respektive 2,4 EUR/MWh. Kol- och naturgaspriset baseras på frontmånad API2 respektive TTF.

1.2.3 Hydrologi

Den hydrologiska balansen¹⁵ i Norden uppskattas uppgå till minus 5 TWh vecka 8, se Figur 13. Den hydrologiska balansen är något högre än den var i slutet av januari då den var minus 8 TWh.

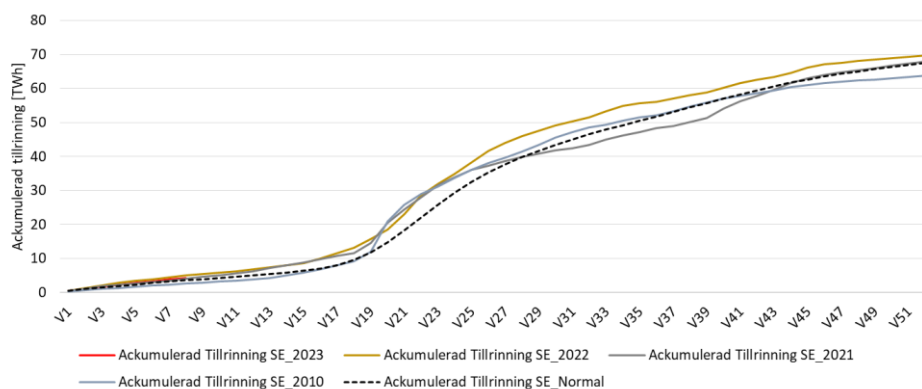
Figur 13 Hydrologisk balans i Norden vecka 1 2022 till vecka 8 2023, TWh

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 14 nedan redovisas den ackumulerade tillrinningen i Sverige per vecka för ett normalår, vecka 1–8 år 2023 samt för några historiska år. Den ackumulerade tillrinningen vecka 8 i år är något över normalen. För vecka 5–8 uppgick den genomsnittliga tillrinningen till 0,5 TWh/vecka i Sverige vilket är något högre än normal tillrinning som är 0,4 TWh för den perioden.

Figur 14 Ackumulerad tillrinning i Sverige, TWh

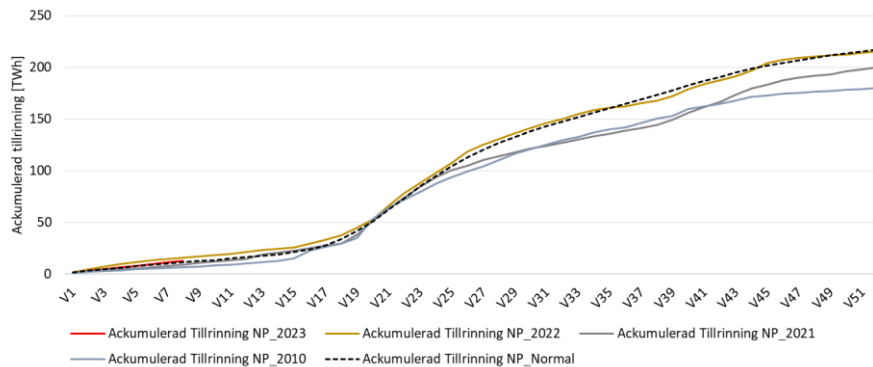
Källa: SKM Market Predictor

¹⁵ Med hydrologisk balans avses mängden vatten, översatt i elenergi fördelad på vatten- och snömagasin (inklusive markvatten) i förhållande till en normalsituation.

För Norden som helhet uppgick under vecka 5–8 den genomsnittliga tillrinningen till 1,6 TWh vilket är högre än den normala tillrinningen som är 1,3 TWh för perioden. Detta redovisas i Figur 15 nedan.

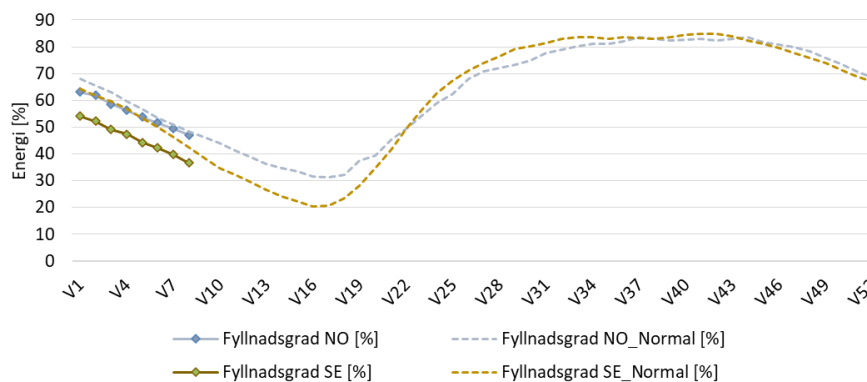
Figur 15 Ackumulerad tillrinning i Norden, TWh

Källa: SKM Market Predictor

Fyllnadsgraden i de svenska magasinen låg på 37 procent vecka 8 vilket är under normalen¹⁶ som är 42 procent. I Norge var fyllnadsgraden 47 procent samma vecka vilket är nära normalen som ligger på 48 procent. Sammantaget var fyllnadsgraden i de norska och svenska magasinen 44 procent vilket är 3 procentenheter lägre än normalen.

Figur 16 Fyllnadsgrad i norska och svenska vattenmagasin, procent

Källa: SKM Market Predictor

1.2.4 Elproduktion

Den nordiska elproduktionen domineras av vattenkraft, kärnkraft, vindkraft samt termisk kraft i form av kraftvärme. Rent energimässigt utgörs det största kraftslaget i Sverige i nuläget av vattenkraft följt av kärnkraft samt vindkraft. Även kraftvärme är av betydelse inte minst lokalt och regionalt. I Norge är vattenkraft det helt dominerande kraftslaget medan det danska elsystemet karakteriseras av en hög andel

¹⁶ Normalsårsnivån för Sverige baseras på medianvärdet för åren 1960–2011 och för Norge åren 2000–2019.

värme kraft och vindkraft. Det finska elsystemet karakteriseras av en stor andel värme kraft samt en del kärnkraft där den sistnämnda kommer att öka i och med infasningen av Olkiluoto 3. I flera nordiska länder sker det en expansion av vindkraft.

I Tabell 1 redovisas den installerade kapaciteten per land vid utgången av 2021, 2010 samt 1996. Följande saker är värda att kommentera:

- **Vattenkraft** utgör det enskilt viktigaste kraftslaget både i termer av effekt och energi. Mellan 1996–2021 ökade den installerade effekten med drygt 6 000 MW varav den absolut största delen utgörs av kraftverk i Norge med olika grader av reglerförmåga. Förekomsten av en stor andel reglerbar vattenkraft i främst Norge men även i Sverige innebär en jämnare prisstruktur i Norden jämfört med ett termiskt kraftsystem som återfinns exempelvis i Tyskland.
- Effektmässigt har **vindkraften** ökat mest. 2021 uppgick den totala vindkapaciteten i Norden till nästan 27 500 MW. Sedan dess har vindkraften fortsatt att expandera. Dess bidrag till den tillgängliga effekten är dock mer beskedlig.
- Nedgången i **värme kraft**, eller mer specifikt kondenskraft, sedan 1996 beror på prisutvecklingen vilket har gjort det mindre lönsamt att upprätthålla kapacitet på en avreglerad elmarknad.

Tabell 1 Installerad kapacitet år 2021 för respektive land samt installerad kapacitet för Norden 2021, 2010 samt 1996, MW

	Sverige	Danmark	Finland	Norge	Norden	Norden	Norden
	2021	2021	2021	2021	2021	2010	1996
Vattenkraft	16 407	7	3 171	34 075	53 660	49 473	47 164
Vind	12 116	7 021	3 257	5 049	27 443	6 441	930
Sol	1 606	1 704	425	205	3 940	25	10
Kärnkraft	6 899	0	2 794	0	9 693	11 693	12 365
Värme kraft	7 725	7 769	8 295	889	24 678	29 349	27 503
Övriga	0	0	0	89	89	35	0
Totalt	44 753	16 501	17 942	40 307	119 503	97 016	87 972

Källa: Eurostat

I Tabell 2 redovisas den installerade elproduktionskapaciteten för respektive elområde i Sverige. Störst är kapaciteten i SE3 där den uppgår till nästan 18 500 MW.

Tabell 2 Installerad kapacitet år 2021 för elområden i Sverige, MW

	SE1 2021	SE2 2021	SE3 2021	SE4 2021
Vattenkraft	5 357	8 083	2 653	314
Vind	1 892	5021	3 279	1 924
Sol	19	83	1 055	430
kärnkraft			6 899	
Värmekraft	296	710	4 602	2 117
Totalt	7 564	13 897	18 488	4 785

Källa: Årlig energistatistik SCB/Energimyndigheten

Under februari har den genomsnittliga tillgängligheten i den svenska kärnkraften uppgått till 83 procent vilket är betydligt lägre än den historiska tillgängligheten för samma månad under perioden 2011–2023. Ringhals 4 förväntas vara ur produktion till 19 mars. Oskarshamn 3 kommer att vara ur drift i åtta dagar från 3 mars. Tillgängligheten i Finland för motsvarande månad var i princip 100 procent. Detta redovisas i Tabell 3 nedan. Olkiluoto 3 är inte medräknad i tillgängligheten och starten för den nya reaktorn i Finland förväntas tidigast gå i kommersiell drift i mitten av april.

Tabell 3 Status 2023-03-03 samt tillgänglighet för nordisk kärnkraft under januari

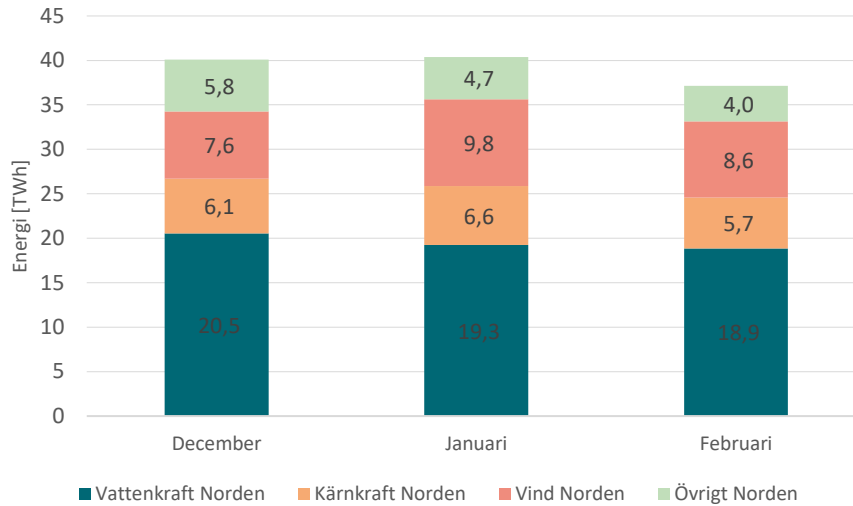
Reaktor/Region	Status	Tillgänglighet [%]	Tillgänglig kapacitet [MW]	Installerad kapacitet [MW]	Genomsnittlig tillgänglighet februari 2011-2023	Faktisk/planerade revisioner
Forsmark 1	I drift	100%	988	990	100%	2 maj -27 maj 2023
Forsmark 2	I drift	97%	1 092	1 120	100%	3 sept - 23 okt 2023
Forsmark 3	I drift	100%	1 167	1 167	99%	2 juli - 22 juli 2023
Oskarshamn 3	Revision	100%	1 400	1 400	93%	15 april -9 juni 2023
Ringhals 3	I drift	100%	1 074	1 074	96%	31 maj 23 juni 2023
Ringhals 4	Revision	0%	0	1 130	85%	2 aug -8 sept 2023
Loviisa 1	I drift	100%	507	507	99%	9 sept - 27 sept 2023
Loviisa 2	I drift	100%	502	502	100%	20 aug - 6 sept 2023
Olkiluoto 1	I drift	100%	888	890	100%	16 april 24 april 2023
Olkiluoto 2	I drift	100%	890	890	100%	1 maj - 17 maj 2023
Norden		88,0%	8 507	9 670	96,6%	
Sverige		83,1%	5 720	6 881	95,3%	
Finland		99,9%	2 787	2 789	99,7%	

Källa: SKM Market Predictor

På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 37,1 TWh under januari vilket var 3,2 TWh lägre än föregående månad.

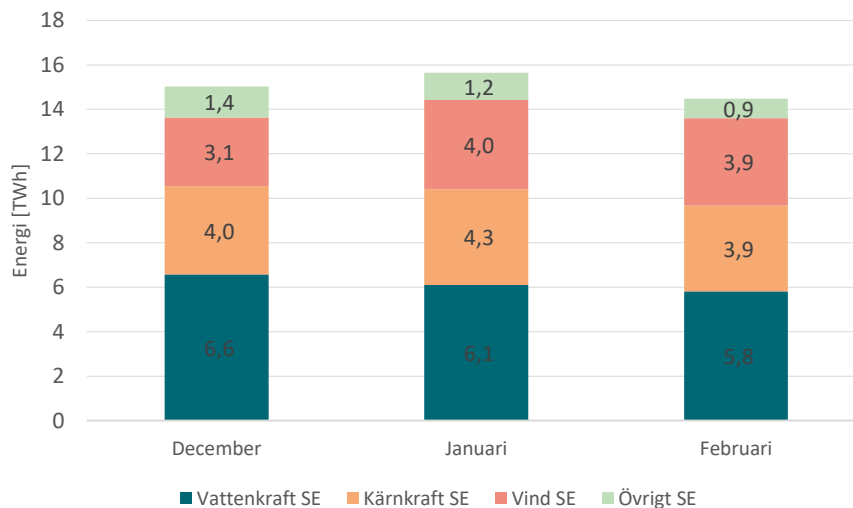
Vindkraftsproduktionen minskade med 1,2 TWh. För svensk del uppgick elproduktionen till 14,5 TWh vilket var 1,2 TWh lägre än föregående månad. Den nordiska samt svenska elproduktionen redovisas i Figur 17 och Figur 18 nedan.

Figur 17 Elproduktion i Norden per månad, TWh

Källa: SKM Market Predictor

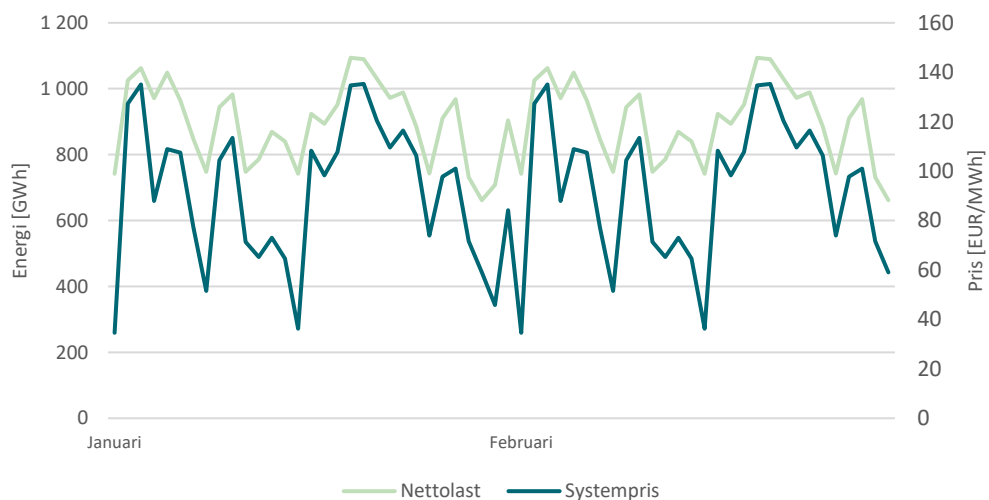
Figur 18 Elproduktion i Sverige per månad, TWh

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 19 nedan redovisas nettolasten i Norden samt systempriset per dag under de två senaste månaderna. Med nettolast avses lasten (efterfrågan) minus produktion från vind- och solkraft. Nettolasten motsvarar sålunda den efterfrågan som det övriga kraftsystemet måste hantera. Nettolasten möts primärt med reglerbar kraftproduktion som vattenkraft eller termiska anläggningar. I nedanstående figur har en förenkling gjorts och nettolasten beräknas som efterfrågan minus produktion från vind. På nordisk basis fanns en relativt stark korrelation¹⁷ mellan nettolasten och systempriset under de redovisade månaderna. Vid en mycket låg vindproduktion, allt annat lika, regleras dyrare produktion upp för att kunna täcka nettoefterfrågan. Vid en mycket hög vindproduktion, där övriga prispåverkande faktorer är oförändrade, regleras dyrare produktion ner om dessa kraftverk inte kan täcka sina rörliga kostnader. En låg nettoefterfrågan kan drivas av olika kombinationer av efterfrågan och vindproduktion. Exempelvis innebär en låg efterfrågan, allt annat lika, en lägre nettoefterfrågan. En högre vindproduktion med en konstant efterfrågan innebär också en lägre nettoefterfrågan. Analogt innebär exempelvis en lägre vindproduktion, allt annat lika, att nettoefterfrågan ökar jämfört med ett fall då vindproduktionen är högre.

Figur 19 Nettolast i Norden och systempris per dag under jan 2023-feb 2023

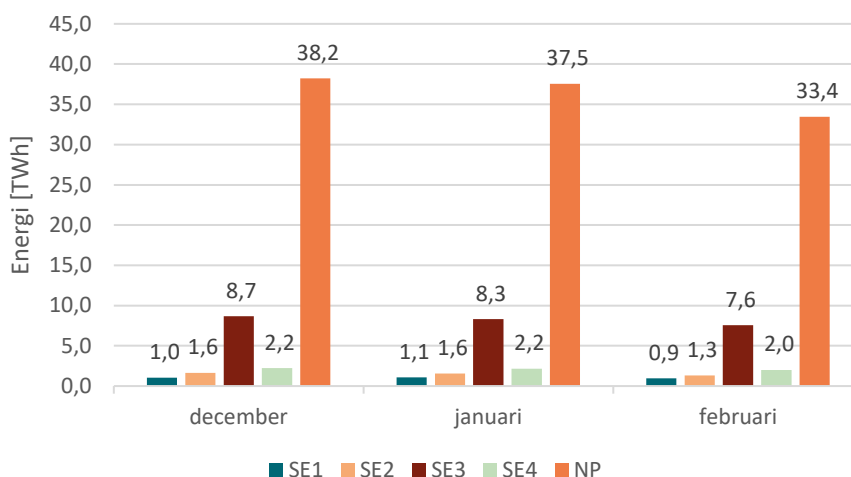
Källa: Energimyndighetens bearbetningar av data från SKM Market Predictor

1.2.5 Efterfrågan

Elanvändningen för Nord Pool-området (exkl. Baltikum) minskade i februari jämfört med föregående månad och uppgick till 33,4 TWh. Elanvändningen minskade i samtliga elområden i Sverige i februari jämfört med januari.

¹⁷ Korrelationen mellan nettolast och systempris var 0,92.

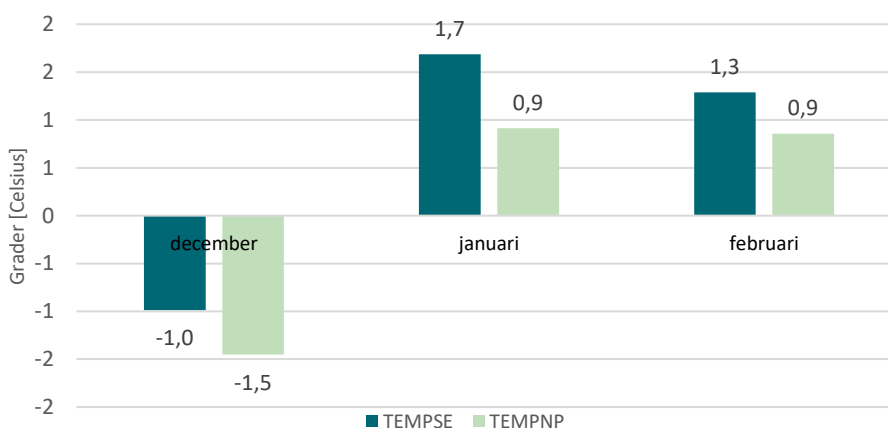
Figur 20 Elanvändning i Sverige samt Nord Pool (exkl. Baltikum), TWh

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 21 ser man att den faktiska genomsnittstemperaturen i februari, jämfört med föregående månad, var lägre i Sverige (TEMPSE) och samma i Nord Pool-området (TEMPNP). För Sverige uppgick genomsnittstemperaturen till 1,3 i januari jämfört med 1,7 i december. Under uppvärmningssäsongen innebär i regel högre genomsnittstemperaturer minskat behov av uppvärmning och därmed minskad efterfrågan på el för uppvärmning men under sommaren kan ökade temperaturer innebära ökad efterfrågan på kyla och därmed el.

Figur 21 Faktisk genomsnittstemperatur för Sverige (TEMPSE) och Nord Pool (TEMPNP)

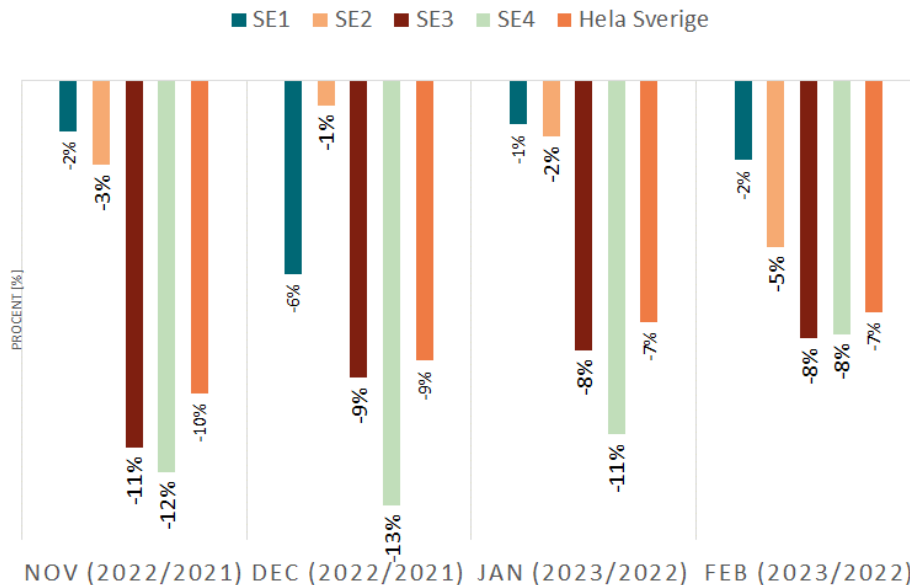
Källa: SKM Market Predictor

1.2.6 Elanvändning jämfört med tidigare år

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät så minskade den *faktiska* elanvändningen i januari 2023 med 7 procent jämfört med januari 2022 i Sverige som helhet. Den *temperaturkorrigerad* minskningen var också 7

procent enligt Svenska kraftnäts beräkningar. Med andra ord var det ingen större skillnad på utomhustemperaturen mellan åren. Minskningen av den faktiska elanvändningen var också störst i SE3 (8 procent) och SE4 (11 procent) där priserna är som högst och där flest kunder har någon form av rörligt elhandelsavtal. I SE1 och SE2 uppgick minskningen till 1 procent respektive 2 procent.

Figur 22 Förändring av den faktiska elanvändningen jämfört med föregående år

Källa: eSett (Svenska kraftnät)¹⁸ Not: preliminär data för delar av februari 2023

För februari 2023, där det än så länge enbart finns preliminära data, så var minskningen av den faktiska förbrukningen 7 procent jämfört med februari 2022 för Sverige som helhet. Samma trend att elanvändningen i SE3 och SE4 minskar mest har fortsatt. Dock är minskningarna i februari inte lika stora jämfört med de senaste månaderna i SE4. I SE1, SE2 och SE4 var spotpriserna högre i februari 2023 jämfört med februari 2022 medan de låg på samma nivå för SE3. Februari 2023 var något kallare (men inte så stor skillnad) jämfört med samma månad föregående år vilket innebär att behovet av el för uppvärmning var något högre. Svenska kraftnät publicerar temperaturkorrigerade analyser av elanvändningen här [Elstatistik | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://www.svk.se/Elstatistik) när den definitiva statistiken har kommit. De brukar normalt komma i mitten av månaden.

Energimyndigheten har fått i uppdrag att följa upp det frivilliga EU-mål som finns om att varje medlemsland ska vidta åtgärder för att minska elförbrukningen med 10 procent under november 2022 till och med mars

¹⁸ [eSett](https://www.esett.se)

2023 jämfört med referensperioden 2017–2021. Rapporteringar avseende november, december och januari är gjorda till Regeringskansliet.

1.2.7 Överföringsförbindelser och handel

Tabell 4 sammanfattas den installerade kapaciteten och tillgänglig transmission för februari 2023 inom Sverige samt mellan Sverige och dess handelsländer. Tabell 5 visar motsvarande för de övriga nordiska länderna och deras icke-nordiska handelsländer.¹⁹

---

¹⁹ Läs mer om projekt för transmissionsnätet hos Svenska Kraftnät, [Transmissionsnätsprojekt | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Tabell 4 Installerad kapacitet samt tillgänglighet för transmission inom Sverige och mellan Sverige och dess handelsländer, februari 2023

Export-zon	Import-zon	Benämning	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2017-2021
SE1	SE2	Snitt 1	3 300	100%	99%
SE2	SE1	Snitt 1	3 300	100%	100%
SE2	SE3	Snitt 2	7 300	97%	93%
SE3	SE2	Snitt 2	7 300	100%	100%
SE3	SE4	Snitt 4	6 200	77%	96%
SE4	SE3	Snitt 4	2 800	100%	100%
SE3	DK1	Konti-Skan 1&2	715	100%	91%
DK1	SE3	Konti-Skan 1&2	715	100%	80%
SE4	DK2	Øresund	1 300	97%	98%
DK2	SE4	Øresund	1 700	98%	84%
SE1	FI	-	1 500	104%	101%
FI	SE1	-	1 100	94%	98%
SE3	FI	Fennoskan 1&2	1 200	100%	100%
FI	SE3	Fennoskan 1&2	1 200	16%	99%
SE1	NO4	Ofoten-Porjus	600	98%	82%
NO4	SE1	Ofoten-Porjus	700	70%	79%
SE2	NO4	-	300	83%	76%
NO4	SE2	-	250	39%	62%
SE2	NO3	Nea-Järps.	1 000	68%	89%
NO3	SE2	Nea-Järps.	600	98%	100%
SE3	NO1	Hasle	2 095	98%	82%
NO1	SE3	Hasle	2 145	94%	71%
SE4	DE	Baltic cable	615	95%	94%
DE	SE4	Baltic cable	600	90%	48%
SE4	LT	NordBalt	700	100%	93%
LT	SE4	NordBalt	700	100%	82%
SE4	PL	SwePol-link	600	87%	82%
PL	SE4	SwePol-link	600	99%	53%

Källa: SKM Market Predictor

Tabell 5 Installerad kapacitet samt tillgänglighet transmission mellan de nordiska länderna och icke-nordiska, februari 2023

Export-zon	Import-zon	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2017-2021
DK1	DE	2500	86%	57%
DE	DK1	2500	96%	90%
DK2	DE	985	51%	92%
DE	DK2	1000	58%	96%
FI	RU	320	0%	100%
RU	FI	1460	0%	89%
FI	EE	1016	100%	100%
EE	FI	1016	99%	100%
NO2	NL	723	89%	52%
NL	NO2	723	89%	56%
NO2	DE	1400	70%	-
DE	NO2	1400	79%	-
NO2	UK	1400	89%	-
UK	NO2	1400	78%	-

Källa: SKM Market Predictor

Följande överföringsförbindelser mellan Norden och länder utanför Norden har tagits i bruk:

NordLink: Sedan den 31 mars 2021 har en ny överföringsförbindelse tagits i bruk mellan Norge (NO2) och Tyskland. Kabeln som benämns Nord Link har en kapacitet på 1 400 MW i båda riktningarna.

North Sea Link: Sedan 21 oktober 2022 är den i kommersiell drift. Kabeln går mellan Norge (NO2) och Storbritannien. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Sammantaget har den ökade marknadskopplingen mellan Norge och Tyskland genom NordLink-kabeln påverkat prisnivån uppåt i Nord Pool-området. Detta på grund av att höga kontinentala elpriser drivna av höga fossilbränslepriser i sin tur har genererat ökad export från Norden via Norge till Tyskland. Några planerade överföringsförbindelser mellan Norden och icke-nordiska länder kan vara värda att nämnas:

Hansa PowerBridge: Denna kabel planeras mellan SE4 (Hurva station) och Tyskland (Güstrow) och har en planerad driftstart 2028/2029. Kapaciteten uppgår till 700 MW i båda riktningarna.

Viking Link: Överföringsförbindelsen som planeras mellan Danmark (DK1) och Storbritannien ägs och utvecklas av ländernas respektive

stamnätsoperatör, Energinet och National Grid. Projektet som är under konstruktion väntas driftsättas i december 2023. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Nettoexporten från Sverige uppgick till 3 TWh under januari, vilket var högre än under föregående månad. Rullande 52 veckors nettoexport från Sverige med vecka 8 som senaste vecka uppgick till 33 TWh. Detta kan jämföras med motsvarande period 2021–2022 vilken uppgick till 28 TWh nettoexport. För Norden som helhet uppgår motsvarande siffror till 33 TWh respektive 24 TWh nettoexport. Finland utgör den viktigaste mottagaren för svensk nettoexport.

Tabell 6 Handel, nettoexport (-), nettoimport (+), [TWh]

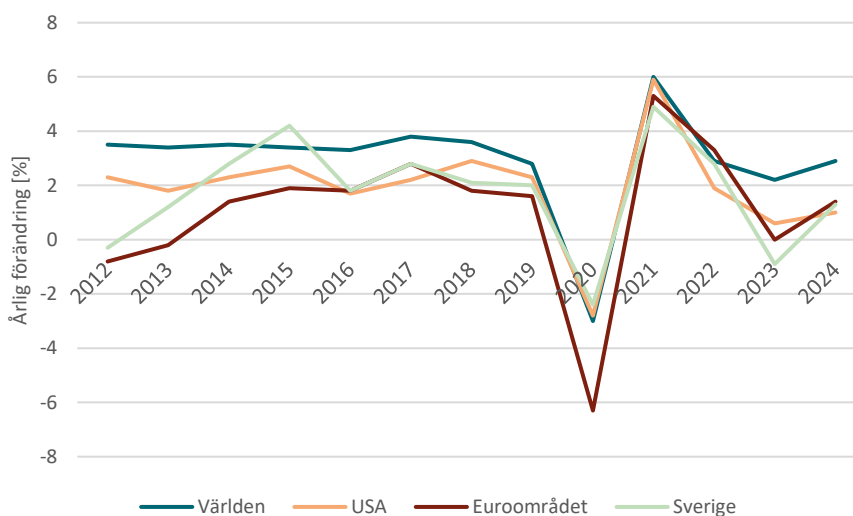
Exportörande region	Importerande region			2023_V8 52	2022_V8 52
		2023_Februari	2023_Januari	veckors rullande summa	veckors rullande summa
SE1	FI	-0,8	-0,6	-9,5	-9,4
SE3	FI	-0,4	-0,3	-5,1	-5,4
SE3	DK1	-0,2	-0,1	-2,1	-1,6
SE4	DK2	-0,5	-0,3	-5,6	-4,2
SE1	NO4	0,2	0,1	2,8	1,9
SE2	NO4	0,1	0,0	0,6	0,1
SE2	NO3	-0,1	-0,1	1,0	0,1
SE3	NO1	-0,2	-0,4	-3,6	-0,4
SE4	DE	-0,3	-0,2	-3,1	-2,3
SE4	PL	-0,3	-0,4	-3,9	-3,2
SE4	LT	-0,4	-0,4	-5,0	-3,6
DK1	NL	-0,2	-0,2	-1,2	-2,9
DK1	DE	-0,5	-0,1	-4,6	-2,0
DK2	DE	-0,3	-0,2	-1,3	-2,0
NO2	NL	-0,4	-0,2	-1,4	-3,8
NO2	DE	-0,5	-0,1	-4,2	-3,3
NO2	UK	-0,8	-0,7	-3,3	-2,6
NO4	RU	0,0	0,0	0,0	0,0
FI	RU	0,0	0,0	1,9	8,6
FI	EE	-0,6	-0,6	-6,8	-7,1
Nettoexport	Sverige	-3,0	-2,6	-33,4	-27,9
Nettoexport	Norden	-4,3	-2,9	-32,7	-24,0

Källa: SKM Market Predictor

1.2.8 Den ekonomiska utvecklingen

På kort sikt påverkar den ekonomiska utvecklingen elmarknaden på åtminstone två olika sätt. För det första leder en minskad ekonomisk aktivitet till att efterfrågan på el minskar genom att näringslivet och framför allt industrin producerar mindre varor och tjänster men även att hushållens konsumtionsutrymme minskar. För det andra innebär en försämrad ekonomi i regel ett tryck nedåt på bränslepriser som kol, gas och råolja vilket i sin tur påverkar elpriserna i Sverige och Europa. Det omvända gäller vid en ökad ekonomisk aktivitet. I **Error! Reference source not found.** presenteras prognoser på årsnivå för BNP från Konjunkturinstitutet (KI)²⁰.

Figur 23 BNP och prognos av BNP, fasta priser

Källa:KI

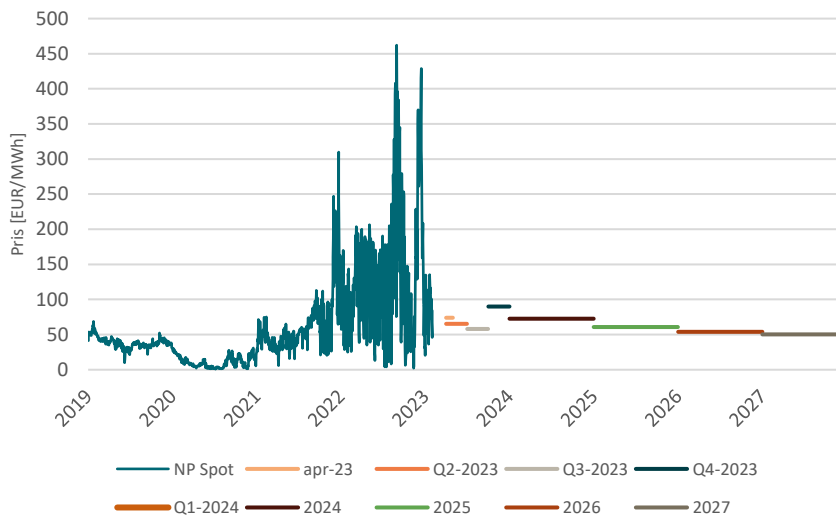
Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos (december 2022) att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur 2023 med negativ tillväxt. Tillväxten i euroområdet väntas bli noll.

²⁰ SCB har reviderat BNP statistiken för kvartal 4 2022 den 3 mars. Den korrigeringen är inte med i detta underlag. [Nytt utfall för BNP när beräkning korrigeras \(scb.se\)](https://www.scb.se/nytt-utfall-for-bnp-nar-berakning-korrigeras)

1.3 Terminalspriser

Terminalspriset i Norden (system) för april 2023 (frontmånad) stängde på 74 EUR/MWh den 2 mars. Priserna på årskontrakten för Norden 2024 och 2025 stängde på 73 EUR/MWh respektive 61 EUR/MWh. I Figur 24 nedan redovisas Nord Pool systempris samt forwardpriser för olika kontrakt på Nord Pool.

Figur 24 Nord Pool systempris [dygnsmedel] samt forwardpriser för olika kontrakt, EUR/MWh

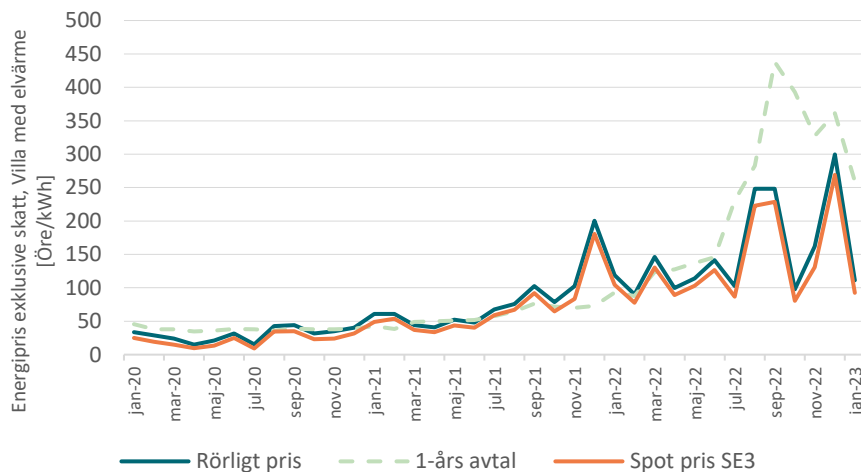

Källa: SKM Market Predictor, Forwardpriserna tagna 2023-03-02

2 Slutkundspriser

Elhandelspriserna mot slutkunder följer med i de prisförändringar som sker på kraftmarknaden. I Figur 25 redovisas elhandelspriset för ett rörligt avtal och ett ettårigt fastprisavtal för elområde 3 för typkunden villa med elvärme²¹. Det rörliga elhandelspriset följde med spotpriset och sjönk under januari. För kunderna är det främst de som har rörligt avtal som påverkas av prisförändringar på spotmarknaden på kort sikt. Av de svenska elkunderna är det enligt den senaste statistiken 59 procent av alla kunder som har någon form av rörligt avtal. Motsvarande siffra för SE4 är hela 72 procent och den har ökat från 62 procent i januari 2022. Priserna på fastprisavtal sjönk i januari men är fortfarande väldigt höga. I januari var det genomsnittliga priset 2,6 kr per kWh för ett 1-års fastprisavtal i SE3 för typkunden villa med elvärme. Motsvarande pris för SE4 låg på 3,4 kr per kWh.

Figur 25 Elhandelspris, rörligt avtal och 1-års fastprisavtal för typkunden villa med elvärme i SE3, öre per kWh, till och med januari 2022

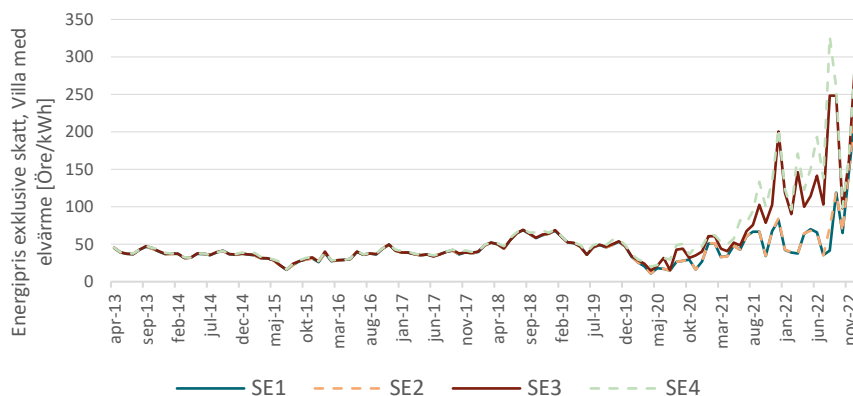

Källa: SCB, SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 26 nedan redovisas utvecklingen av priserna för ett avtal med rörligt elhandelspris för en villa med elvärme i respektive elområde. Priserna har historiskt legat väldigt nära varandra men började från år 2020 att skilja sig mer åt där SE1 och SE2 oftast har lägre priser än SE3 och SE4.

²¹ Typkunden villa med elvärme har en förbrukning på 20 000 kWh. Förbrukningen används för att fördela ut de fasta kostnader som finns vid inköp av el. Den genomsnittliga förbrukningen för ett småhus med elvärme har de senaste åren legat på omkring 16 000 kWh. Under de senaste månaderna har många hushåll också vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen

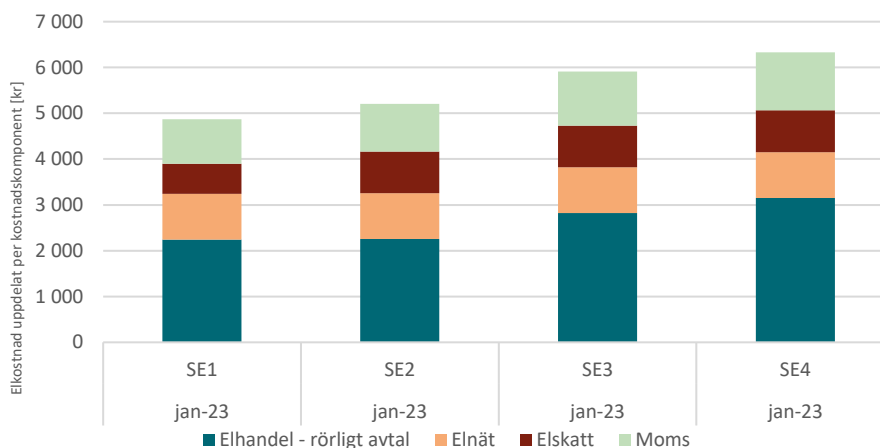
Figur 26 Rörligt elhandelspris (månadsmedel) för typkunden villa med elvärme (20 000 kWh) i respektive elområde, öre per kWh, till och med januari 2022

Källa: SCB

I Figur 27 redovisas en uppskattning av den totala kostnaden i januari för typkunden villa med elvärme i respektive elområde. I SE1 och SE2 uppgick den totala kostnaden till 4 900 kr respektive 5 200 kr medan motsvarande kostnad i SE3 och SE4 låg 5 900 kr respektive 6 300 kr.

Figur 27 Totalt elkostnad för typkunden villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i januari (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 2533 kWh i januari) för respektive elområde. Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms

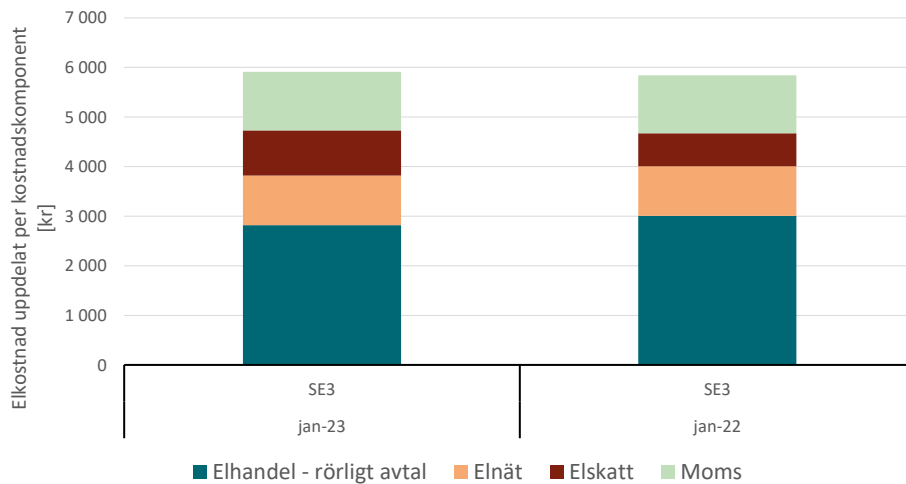

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten Anm: Det är samma elnätspris i alla elområden även elnätspriset kan variera geografiskt. Vidare har samma förbrukning (20 000 kWh per år) och fördelning av förbrukningen över året antagits även om förbrukningen i genomsnitt är högre i SE1 jämfört med SE4. Under de senaste månaderna har även många hushåll vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen vilket innebär att antagen förbrukning inte är lika representativ. För SE1 har den reducerade elskatten använts, vissa kommuner i SE2 och SE3 har också reducerad elskatt.

För typkunden villa med elvärme i SE3 var kostnaden ungefär densamma i januari 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 (under antagandet att konsumtionen var densamma). Viktigt att notera är att lika hög elanvändning antas i denna jämförelse. I praktiken minskar många hushåll på elanvändningen till följd av de höga priser som råder.

Figur 28 Totalt elkostnad för villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i elområde 3 i januari 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 2533 kWh i januari). Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms.

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten.